

Sygn. akt IV U 456/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Krzywonos
Protokolant:	st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2017 r.

sprawy F. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych

na skutek odwołania F. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 28 lutego 2017

znak : (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt: IV U 456/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 19 października 2017r.

Decyzją z dnia 28 lutego 2017r., znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. po rozpoznaniu wniosku F. K. z dnia 19 stycznia 2017r. odmówił prawa do emerytury wskazując w uzasadnieniu, że wnioskodawca nie udowodnił 15 letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych a jedynie 10 miesięcy i 14 dni.

Organ rentowy nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia w (...)od 9.11.1979r. do 19.10.1980 r. (ponieważ w świadectwie pracy brak podanego charakteru pracy) oraz od 1.12.1983 r. do 9.09.1984 r. (ponieważ w świadectwie pracy wskazano stanowisko maszynista spycharki natomiast z załączniku do rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983 r. wskazano stanowisko „maszynista spycharek i ciągników gąsienicowych). Organ nie zaliczył również pracy w (...)w okresach od 26.09.1988 r. do 12.01.1992 r., od 19.04.1993 r. do 30.09.1993 r., od 16.11.1994 r. do 28.02.1996 r. i od 1.01.1997 r. do 7.08.1998 r. ponieważ w świadectwie pracy z dnia 16 maja 2001 r. brak jest podanego rozporządzenia resortowego jak również podany charakter pracy i stanowisko jest niezgodne z przepisami resortowymi.

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu emerytury. W uzasadnieniu wskazał, iż posiada 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach. Zdaniem odwołującego organ rentowy powinien mu zaliczyć do okresu pracy w warunkach szczególnych:

- pracę w (...)w R. od 21.06.1975 r. do 24.10.1976 r.,
- okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od 25.10.1976 r. do 16.10.1978 r.,
- pracę w (...)od 9.11.1979 r. do 25.09.1988r.,
- pracę w (...)od 26.09.1988 r. do 12.01.1992 r., od 19.04.1993 r. do 30.09.1993 r., od 16.11.1994 r. do 28.02.1996 r. i od 1.01.1997 r. do 7.08.1998 r.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS Oddział R. podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji i wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

F. K. urodził się (...). W dniu 19 stycznia 2017r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Wnioskodawca jest członkiem OFE, jednakże wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa. Wnioskodawca posiada udowodniony staż ogólny w wysokości 25 lat 6 miesięcy i 20 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz staż w szczególnych warunkach w wysokości 10 miesięcy i 14 dni .

Kwestią sporną było zatrudnienie wnioskodawcy w warunkach szczególnych w okresach od 21.06.1975 r. do 24.10.1976 r. w (...) w R., od 9.11.1979 r. do 25.09.1988 r. w (...) oraz od 26.09.1988 r. do 12.01.1992 r., od 19.04.1993r. do 30.09.1993 r., od 16.11.1994 r. do 28.02.1996 r. i od 1.01.1997 r. do 7.08.1998r. w (...)w R.. Wnioskodawca domaga się również zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od 25.10.1976 r. do 16.10.1978 r.

(akta organu rentowego – wniosek o emeryturę k. 1-8 , decyzja z dnia 28.02.2017 r. k. 25, akta sprawy)

Wnioskodawca po ukończeniu (...)w R. w zawodzie ślusarz- mechanik rozpoczął z dniem 21 czerwca 1975 r. pracę w (...)w R.. Zatrudniony tam był do 24 października 1976 r. świadcząc pracę na stanowisku operatora sprzętu ciężkiego. W ramach zatrudnienia wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako maszynista spycharki. W okresie od 25.10.1976 r. do 16.10.1978 r. odbył zasadniczą służbę wojskową.

Od 9 listopada 1979 r. do 25 września 1988 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...). W ramach tego zatrudnienia wnioskodawca w okresie od 10 września 1984 r. do 31 lipca 1988 r. był delegowany do pracy na budowę eksportową do (...).Będąc zatrudnionym w (...)wnioskodawca w okresie od 9.11.1979 r. do 19.10.1980 r. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku maszynisty spycharki natomiast od 1.12.1983 r. do 9.09.1984 r. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego marki J. o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W pozostałych okresach zatrudnienia w w/w zakładzie zarówno w kraju jak i na eksporcie wnioskodawca pracował na stanowisku kierowcy obsługując samochody osobowe, ciężarowe i autobusy.

Będąc zatrudnionym w (...)S.A. w R. (wówczas (...) (...) Oddział w R. następnie (...) (...) Sp. z o. o. w R.) wnioskodawca w okresach od 26 września 1988 r. do 17 czerwca 1990 r., od 30 czerwca 1990r. do 12.01.1992r., od 16 listopada 1994 r. do 28 lutego 1996 r. oraz od 1 stycznia 1997 do 7 sierpnia 1998 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Świadcząc pracę kierował samochodem markiK.przewożąc głównie kruszywa.

W ramach zatrudnienia w (...)S.A. w R. wnioskodawca w okresie od 13 stycznia 1992 r. do 25 lutego 1993 r. pracował na budowie eksportowej w N. świadcząc stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę betoniarza. Z tego samego zakładu

pracy delegowany był również na budowę eksportową do C.gdzie w okresie od 19 kwietnia 1993 r. do 31 lipca 1993 r. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W okresie od 1 marca 1996 r. do 31 lipca 1996 r. wnioskodawca pracował na budowie eksportowej w N. gdzie również był delegowany przez swój macierzysty zakład pracy. Wykonywał wówczas stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę zbrojarza.

Dowód: dokumentacja w aktach osobowych, dokumentacja w aktach organu rentowego, zeznania świadków R. W., W. Ł., K. P., C. S. i S. N., zeznania wnioskodawcy F. K.

Sąd dokonał powyższych ustaleń faktycznych na podstawie wskazanych wyżej dowodów.

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów zgromadzonym w aktach organu rentowego i aktach osobowych wnioskodawcy, albowiem ich forma, jak i treść nie budzą wątpliwości Sądu w zakresie zarówno ich autentyczności, jak i prawdziwości zawartych w nich stwierdzeń.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków W. Ł., K. P. S. N.. Są to osoby, które pracowały z wnioskodawcą w spornych okresach zatrudnienia w (...)w R. (świadek K. P.) i (...) S.A. w R. (świadkowie W. Ł. i S. N.), a zatem mają najlepszą wiedzę o tym, jakiego rodzaju czynności wykonywał wnioskodawca na zajmowanych stanowiskach pracy. Zeznania ich są rzeczowe, logiczne oraz wzajemnie się uzupełniają. W korelacji z treścią zebranych w sprawie dokumentów, wiarygodność tych zeznań nie budzi wątpliwości.

Sąd dał również wiarę zeznaniom świadków R. W. i C. S. w zakresie w jaki wskazywali oni, iż wnioskodawca pracował w (...). Świadczyli, iż wnioskodawca początkowo pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku na stanowisku maszynisty spycharki a następnie kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Zeznania te Sąd uznał za wiarygodne w odniesieniu do okresu od 9.11.1979 r. do 19.10.1980 r. kiedy to wnioskodawca pracował na stanowisku maszynisty spycharki oraz od 1.12.1983 r. do 9.09.1984 r. kiedy świadczył pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W odniesieniu do pozostałych okresów zatrudnienia w (...)tj. od 20 października 1980 r. do 30 listopada 1983 r. (praca w kraju) oraz od 10 września 1984 r. do 31 lipca 1988 r. (praca na budowie eksportowej w (...)) Sąd uznał zeznania w/w świadków za niewiarygodne w zakresie w jakim wskazywali, że wnioskodawca w tych okresach wykonywał tylko pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Jak wynika bowiem z dokumentacji zgromadzonej w aktach osobowych F. K., angaży i jego odręcznych pism, wnioskodawca pracując w w/w okresach na stanowisku kierowcy obsługiwał samochody osobowe, ciężarowe i autobusy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest nieuzasadnione.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy wnioskodawca świadczył przez co najmniej 15 lat pracę, która zgodnie z wykazem A stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, stanowiła zatrudnienie w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym na dzień wydania decyzji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku określonego w art. 32 ustawy emerytalnej, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 1 stycznia 1999 r. osiągnęli oni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wymagany według przepisów dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat (dla mężczyzn), mają 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie przystąpili do Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego i pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.Nr 8, poz. 43 ze zm.) , do którego odsyła art. 32 ustawy emerytalnej określają niższy wiek emerytalny, rodzaje prac i stanowisk oraz warunki na podstawie których przysługuje prawo do emerytury. Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Te okresy pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Warunkiem niezbędnym do uzyskania na podstawie przepisów powołanego rozporządzenia emerytury przez pracownika, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, jest spełnienie łącznie następujących przesłanek z § 3 i § 4 ust. 1 w/w rozporządzenia, tj. dla mężczyzn osiągnięcie wieku 60 lat, posiadanie okresu zatrudnienia w wysokości 25 lat, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczonymi do okresów zatrudnienia oraz legitymuje się 15 – letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Należy przy tym zauważyć, że o tym czy praca był wykonywana w szczególnych warunkach decyduje nie stanowisko, lecz wykonywane czynności. Ustalenie zatem, jakie prace wnioskodawca faktycznie wykonywał, nie zaś nazwa zajmowanego stanowiska, przesądza o ewentualnym istnieniu przesłanek do przyznania dochodzonego świadczenia (z uzasadnienia wyroku SN z dnia 21.04.2004r., II UK 337/03). Jednocześnie zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 9 kwietnia 2009 r. (sygn. I UK 316/08) w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom. Nie może, zatem ulegać wątpliwości, że pracownik albo ubezpieczony ubiegający się o świadczenie z ubezpieczenia społecznego może w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych wszelkimi dowodami wykazywać okoliczności, od których zależą jego uprawnienia z tytułu ubezpieczenia – także wówczas, gdy z dokumentu wynika, co innego (art. 473 k.p.c.). Należy wprawdzie stwierdzić, że okres zatrudnienia w szczególnych warunkach organ rentowy stwierdza na podstawie wystawianych przez zakład pracy świadectw pracy, jednakże pracownik nie może ponosić ujemnych konsekwencji za niedokładności w określaniu stanowisk pracy przez pracodawcę, albo braku wystawienia stosownych zaświadczeń, jeżeli w sposób niebudzący wątpliwości wykazał wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu Okręgowego, wnioskodawca udowodnił, iż będąc zatrudnionym w (...) w R. w okresie od 21 czerwca 1975 r. do 24 października 1976 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako maszynista spycharki. Tożsamą pracę wnioskodawca wykonywał będąc zatrudnionym w okresie od 9 listopada 1979r. do 19 października 1980 r. w (...). Pracował wówczas stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku maszynisty spycharki. W tym samym zakładzie pracy w okresie od 1 grudnia 1983 r. do 9 września 1984 r. wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego marki J. o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wskazaną pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał również w okresach od 26 września 1988 r. do 17 czerwca 1990 r., od 30 czerwca 1990r. do 12.01.1992r., od 16 listopada 1994 r. do 28 lutego 1996 r. oraz od 1 stycznia 1997 do 7 sierpnia 1998 r. będąc zatrudnionym w (...) S.A. w R. (wówczas (...) (...) Oddział w R. następnie (...) (...) Sp. z o. o. w R.)

Wnioskodawca udowodnił również, iż w okresie od 13 stycznia 1992 r. do 25 lutego 1993 r. pracował na budowie eksportowej wN.świadcząc stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracą betoniarza. (...) S.A. w R. delegował go również na budowę eksportową do C. gdzie w okresie od 19 kwietnia 1993 r. do 31 lipca 1993 r. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Ostatecznie wnioskodawca udowodnił również, iż w okresie od 1 marca 1996 r. do 31 lipca 1996 r. ponownie wyjechał na budowę do N., gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę zbrojarza.

Dowodami przesądającymi wskazane wyżej ustalenia Sądu były nie tylko zeznania świadków R. W., W. Ł., K. P., C. S. S. N., czy samego wnioskodawcy, ale także dokumentacja zawarta w aktach organu rentowego oraz aktach osobowych wnioskodawcy.

W tym miejscu należy wskazać, iż praca kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, którą świadczył wnioskodawca została określona w wykazie A, dziale VIII, pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - jako prace w transporcie i łączności, prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów.

Prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych, które również świadczył wnioskodawca ujęte są w w/w rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983 r., w wykazie A dział V pod poz. 3. Prace zaś zbrojarskie i betoniarskie ujęte są w tym samym rozporządzeniu w wykazie A dziale V pod poz. 4.

Rozważając kwestię nie zaliczenia przez organ rentowy okresu od 24 października 1976 do 16 października 1978 tj. okresu w którym wnioskodawca pełnił służbę wojskową, do okresu wymaganego do nabycia emerytury w myśl art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych należy wskazać, że okres zasadniczej służby wojskowej podlega wliczeniu do okresu wymaganego do nabycia emerytury po myśli wskazanego wyżej przepisu, jeżeli przed powołaniem do wojska ubezpieczony był zatrudniony w warunkach szczególnych, albo też, jeśli po zakończeniu tej służby podjął na warunkach określonych w art. 108 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. Nr 44, poz. 220) zatrudnienie w takich warunkach w tym samym albo innym zakładzie pracy (por. wyrok SA w Białymstoku z 3.12.2014r. sygn. akt III AUa 904/14).

Jak wynika natomiast z poczynionych ustaleń faktycznych, zarówno przed jak i po zakończeniu służby wojskowej, wnioskodawca wykonywał prace maszynisty spycharki o której mowa w wykazie A dział V pod poz. 3 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Tym samym, również okres służby wojskowej Sąd zaliczył na poczet zatrudnienia w warunkach szczególnych. Okres ten stanowi 1 rok 11 miesięcy 21 dni.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca zdołał wykazać, że posiada łączny staż pracy w warunkach szczególnych (wraz z okresem uwzględnionym przez ZUS) w wysokości 13 lat 10 miesięcy i 20 dni. Odnosząc się bowiem do dalszych spornych okresów zatrudnienia F. K. w (...) obejmującego daty od 20 października 1980 r. do 30 listopada 1983 r. (praca w kraju) oraz od 10 września 1984 r. do 31 lipca 1988 r. (praca na budowie eksportowej w (...)) należy wskazać, iż wnioskodawca nie udowodnił, iż stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W świetle zgromadzonej dokumentacji Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków wskazujące, że wnioskodawca w w/w okresie świadczył pracę jako kierowcą samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, jednakże nie stale i w pełnym wymiarze. Zauważyć bowiem należy, że wiele dokumentów zalegających w aktach osobowych wnioskodawcy, w tym również angaże i jego własnoręczne oświadczenia, wskazuje jednoznacznie, iż w tych okresach wnioskodawca pracując na stanowisku kierowcy obsługiwał samochody osobowe, ciężarowe i autobusy.

Reasumując nie można uznać, że F. K. spełnił warunki do uzyskania prawa do emerytury w trybie art. 184 ustawy emerytalno-rentowej, albowiem w dacie wejścia w życie ustawy tj. 1 stycznia 1999r nie spełnił wymogu dotyczącego stażu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Z tych względów na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.